No. 1738 Zaterdag 21 April 1917. 34ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Rondom de Nieuwe Begrooting.

IV.

Als onze haven eenmaal klaar is.

Als een zoet refrein van een heerlijk droomliedeke, zoo klonken ons steeds deze woorden.

En nu wordt het binnen weinige maanden volle werkelijkheid. Wij kunnen er bijna niet aan gelooven. Zal dan eindelijk het langverwachte tijdperk van bloei voor onze Kolonie zijn aangebroken?

De oorlog verlamt echter weer onzen vleugelslag en houdt ons opnieuw omlaag.

Maar ieder oogenblik kan het vredegejuich opschallen, en dan schieten wij omhoog de blijde toekomst in.

Wat is het toch heerlijk optimist te zijn!

Een redelijke optimist.

Niet ver weg vliegend in ijle, blauwende lucht, maar vaststaand op stevigen grondslag.

Dat geeft lust tot werken en wekt den geest op om plannen te maken voor de toekomst.

De toekomst?

Nog geen vol jaar is zij van ons verwijderd. 't Wordt wel tijd dus om met die nieuwe toestanden, de verbreede haven, de exploiteerende *Curaçaosche* en de bloeiende *Sta. Barbara* rekening te houden.

We komen dik in ons geld te zitten. En zullen het mogen besteden, zoo als we dat zelf willen.

Nu opgepast, dat we het niet over den balk gooien.

De rijke weeldetijd, dat we jaren achtereen tonnen gouds overhielden, ligt nog geen dertig jaar achter ons.

Slechts kort heeft dat tijdperk geduurd.

En Curaçao werd weer noodlijdend.

Zie, voor zoover het van ons afhangt, mag zoo iets in de toekomst niet meer gebeuren.

Als we eenmaal uit den modder geraken, moeten we zorgen daar niet meer in terug te vallen, maar steeds op vasten bodem te blijven.

Geen noodeloos en nutteloos geld uitgeven, en het noodzakelijk geachte nog zoo zuinig mogelijk. Maar, wordt iets noodzakelijk geacht, dan moet daar ook geld beschikbaar voor zijn.

Daar staan nog verschillende *desiderata* op ons verlanglijstje. Een voor een moeten die een beurt krijgen, allemaal te gelijk gaat nu eenmaal niet.

De Leden van den Kolonialen Raad hebben al beslag gelegd op den vrijkomenden zandzuiger. Ze achten de uitdieping der Paardenbaai van Aruba urgent.

Wij ook.

Maar de zandzuiger zal daarvoor naar Aruba moeten worden overgebracht, wat zoo heel moeilijk niet is, maar, wat veel lastiger gaan zal, daarna ook weer naar Curaçao terug.

Kan dat?

Bestaat er geen gevaar, dat ons zandzuigertje Aruba nimmer zal bereiken, of op den terugtocht de diepte inzuigen bij de hooge zeeën van het Kanaal.

Vroeger werd altijd gedacht, dat een Nederlandsch oorlogsschip den zanzuiger wel zou kunnen overbrengen naar Aruba.

Maar, toen verleden jaar het kleine motorbootje van den Loods naar Bonaire zou worden gesleept, moest de kabel vlug worden doorgehakt, om het bootje te behouden.

Het stond op het punt onder de hoog oploopende golven bedolven te worden.

Sleepen is niet ieders werk.

We zouden daarom liefst het idee van de Oorlogsboot maar laten varen en eerder denken aan beroepssleepers.

Die zijn we hier rijk.

De *Curaçaosche* heeft reeds twee sleepbootjes.

De Heer JANSEN zal zeker niet ongenegen wezen een dezer bootjes, in vrijen tijd, beschikbaar te stellen aan het Gouvernement.

Daarbij, als de Heer JANSEN het aandurft den loggen lagen zandzuiger tegen stroom en golfslag in heen EN TERUG te laten sleepen, dan kunnen we gerust zijn en behoeven we niet voor het verlies van deze kostbare machine te vreezen.

De heer JANSEN mag als deskundige gelden en zal dus zeker gehoord worden.

Men ziet het, we zijn al weer zoo gelukkig in de beste condities te verkeeren voor het overbrengen van den zandzuiger naar Aruba.

Een beroepssleeper met een flink sleepbootje kan onder deskundige voorlichting onzen zandzuiger veilig heen en terug brengen.

Die zandzuiger is voor ons goud waard. Hij heeft geld genoeg gekost, maar daarenboven zal nog menige dienst van hem gevorderd worden, ook buiten het schoonhouden van den havenmond om.

We denken hier aan een verdieping van Rifwater en Waaigat om stank te voorkomen.

We denken zelfs aan een doorspoeling van beide binnenwateren door een verbinding met de open zee.

Onze Begrooting in den Kolonialen Raad.

Memorie van Antwoord.

Algemeene Beschouwingen.

Algemeen beleid.

§ 1. Het deed den Gouverneur genoegen te vernemen, dat de afdeelingen van oordeel waren, dat de uiteenzetting van den financiëelen toestand in de memorie van toelichting thans een beter beeld gaf van den geldelijken toestand onzer kolonie, dan door vroegere begrootingsstukken werd verkregen.

De wijzigingen, die in de laatste jaren in de begrooting voorkwamen, hadden alle ten doel om tot vereenvoudiging en tot eene betere inrichting er van te komen.

Ook de Gouverneur is van oordeel, dat de tijd voor het samenstellen van de begrooting te kort is, vooral zooals deze thans is ingericht. Hij is dan ook reeds met Zijne Excellentie den Minister van Koloniën in overleg getreden om het ontwerpbegrooting op een later tijdstip bij den Raad te kunnen indienen.

Dat de cijfers der uitgaven over het afgeloopen jaar, die bij de indiening der begrooting vermeld worden, niet altijd juist zijn, is waar. Dit kan echter niet anders, daar de vorderingen ten laste van de koloniale kas tot ultimo Juni volgende op het afgeloopen dienstjaar kunnen worden ingediend.

Wanneer bij de indiening der begrooting alleen de belangrijke posten van het vorige jaar werden aangestipt en toegelicht en eerst later bij de Memorie van Antwoord een vollediger en juister staat van alle op den vorigen dienst verevende bedragen aan den Raad werd overgelegd, zou het overzicht daarmede echter slechts weinig winnen, aangezien ook dan nog geen juiste cijfers zullen kunnen worden opgegeven.

§ 2. Ook de Gouverneur is van oordeel, dat er alle reden is om te veronderstellen, dat de financiëele toestand van Curaçao langzamerhand aanmerkelijk zal verbeteren. Hij meende echter, dat de voorzichtigheid gebood om, bij de raming der middelen, zijn verwachtingen dienaangaande niet te hoog te stellen, en dat het beter is, dat de inkomsten later mee- dan tegenvallen.

§ 3. Met de bewering, dat de ruimere inkomsten, die er verwacht worden, geen aanleiding mogen zijn tot een minder voorzichtig financiëel beleid, is de Gouverneur het geheel eens, en hij tracht steeds in dien geest te handelen.

Hij kan niet toegeven, dat er bij den kort geleden ingestelden openbaren gezondheidsdienst te weinig op de financiëele zijde van het vraagstuk wordt gelet. Deze wordt wel degelijk bij iederen maatregel, die er getroffen wordt, ernstig overwogen. Doch wil men op dat gebied werkelijk betere toestanden in het leven roepen, dan kan men niet *te* karig zijn met geld. Men kan de maatregelen, die door bevoegde deskundigen bepaald noodzakelijk worden geoordeeld, zoo goedkoop mogelijk nemen, doch men kan zich met geen halve maatregelen tevreden gaan stellen, waarvan nagenoeg geen resultaten te verwachten zijn.

Of er dit jaar zal worden overgegaan tot den bouw van vier dokterswoningen in de buitendistricten is den gouverneur niet bekend. Hij kan den Raad dienaangaande mededeelen, dat de Adviseur voor den Openbaren Gezondheidsdienst, Dr. den Houter, het gewenscht achtte, dat er in de buitendistricten van Curaçao vier gouvernements-geneeskundigen werden aangesteld, **n. l. een ter hoogte** van Herst in het 2e district, een op den driesprong van wegen bij Calabarie, Blomonte en Vredenberg, een in de buurt van Klein Fontein en een op Wacao.

De Gouverneur verzocht Z. E. den Minister van Koloniën of Zij zich met dat voorstel kon vereenigen; in welk geval hij een ontwerp–verordening, betreffende den dienst der gouvernements–geneeskundigen, en waarin ook de quaestie van die vier doctoren in de buitendistricten behandeld wordt, bij den Kolonialen Raad wilde indienen.

Een uit Holland ontvangen telegram doet den gouverneur vermoeden, dat Zijne Excellentie tegen het indienen van het ontwerp–verordening in het algemeen geen bezwaar had, doch hij zal dienaangaande eerst zekerheid kunnen erlangen, als hij de missive van Zijne Excellentie zal hebben ontvangen, waarin het telegram wordt toegelicht.

Komen er vier doctoren in de buitendistricten, dan zou hunne plaatsing het noodig maken de dokterswoning van Pannekoek buiten gebruik te stellen. Zeker is het jammer, dat daar kort geleden zooveel aan is vertimmerd, doch men kan om van de nieuwe regeling het nuttig effect te hebben, den dokter niet laten wonen buiten het centrum van het gedeelte van het eiland, waar hij zijn praktijk zal moeten uitoefenen.

De kosten van een dokterswoning in de buitendistricten is geraamd op f 22 000,—

Bij de beoordeeling van dit bedrag mag niet uit het oog worden verloren, dat in deze abnormale tijdsomstandigheden de ruwe houtprijzen zijn gestegen van f 0,13 tot f 0,18, en thans zelfs tot f 0,20 per waardevoet. De prijs van dakpannen is gestegen van f 80,— tot 160,— per 1000 stuks, terwijl verfstoffen met meer dan 100 % in prijs zijn gestegen. Bovendien zijn overigens alle andere bouwstoffen, als portlandcement, kalk en zand enz. veel duurder dan in normale tijden, terwijl de loonstandaard niet onaanzienlijk is verhoogd.

Behalve de vertrekken tot het woonhuis behoorende zijn in het plan begrepen apotheek, onderzoekkamer, wachtkamer, autogarage en woning van den chauffeur. Daarbij komt nog het omslachtige en kostbare vervoer van de bouwmaterialen naar de afgelegen plaatsen op 25 en meer Kilometer van de stad gelegen, waar deze woningen zullen moeten worden opgetrokken.

De vergelijking met de huurwaarde van de „meest luxueuse woning in de rijkste buurt op Curaçao" gaat, meent de Gouverneur, niet op, omdat de huurwaarde afhangt van den huurprijs en deze zich regelt naar den weg van vraag en aanbod. Deze woningen zijn trouwens in veel goedkoopere tijden gebouwd, terwijl de bouwkosten in vele gevallen ook aanzienlijk meer dan f 24 000,— hebben bedragen.

Wanneer het ontwerp–verordening bij den Raad wordt ingediend zullen dienaangaande alle mogelijke inlichtingen worden verschaft; ook betreffende de inrichting van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De tegenwoordige Opzichter van den Openbaren Gezondheidsdienst werd uit Holland uitgezonden, omdat men hem daar voor de hier te vervullen betrekking het meest geschikt achtte. Nadat hij hier gekomen was, bleek het, dat hij met zijn groot gezin van acht kinderen van zijn traktement niet kon rondkomen; *wat wel begrijpelijk is. Is het leven hier den laatsten tijd zeer* duur geworden, het meest doet zich dit natuurlijk gevoelen voor hen, die, uit den vreemde komend, met het Curaçaosche leven nog minder bekend zijn. Op voorstel van den Adviseur voor den Openbaren Gezondheidsdienst, die **hoogen prijs stelde op het aanblijven van den uitgekomen opzichter**, werd het traktement toen — met goedvinden van Z. E. den Minister van Koloniën — verhoogd, of liever werd hem direct het maximum salaris toegekend.

Het argument, dat het uitzenden van iemand met zoo'n talrijk gezin in het algemeen geen aanbeveling verdient, heeft in casu waarschijnlijk moeten wijken voor de overweging, dat men den tegenwoordigen opzichter in Holland voor de betrekking bepaald het meest geschikt achtte.

De vraag of het mogelijk is de bestuursuitgaven der bovenwindsche eilanden in te krimpen, is reeds meerdere malen ernstig onderzocht en het resultaat was steeds, dat er op dat gebied geen noemenswaardige bezuinigingen mogelijk zijn.

Men dient op ieder eiland, als hoofd, een behoorlijk betaald, onafhankelijk ambtenaar te hebben. En of zoo iemand districtmeester of gezaghebber heet, zou voor de uitgaven werkelijk niet veel afdoen.

Zoo men den Gezaghebber van St. Martin tevens belastte met het beheer van Saba en St. Eustatius, zouden de kosten der dienstreizen misschien evenveel beloopen als er op de salarissen der ambtenaren kan worden bezuinigd, en de toestand op de eilanden zou er, dit is de vaste overtuiging van den gouverneur, veel slechter op worden.

Als men nagaat hoeveel betrekkingen één ambtenaar op de eilanden in zich vereenigt, en ziet dat de meesten er amper met hun traktement kunnen rondkomen, zal men werkelijk moeten toegeven, dat het niet eenvoudiger kan; zoo men er tenminste prijs op stelt, dat deze eilanden, waar de Hollandsche vlag wappert, fatsoenlijk worden bestuurd. ***Wat de gouverneur hier aanvoert, gaf hij ook reeds, bij de behandeling*** van de begrooting voor 1913, als antwoord aan den Raad, toen deze het bestuur voor de bovenwindsche eilanden te kostbaar achtte. Zijne meening dienaangaande is nog ongewijzigd. Het is waarschijnlijk, dat er binnen niet te langen tijd een rechtskundige als omgaand rechter zal worden aangesteld: wat, volgens den gouverneur, de eenige wijze is om zonder al te groote kosten, daar eene goede rechtspraak te verkrijgen.

De vraag of de maandelijksche verbinding van de bovenwindsche eilanden met Curaçao niet iets is, dat veel kost en waaraan niemand iets heeft, meent de gouverneur bepaald ontkennend te moeten beantwoorden. Al zijn de handelsrelatiën tusschen de boven- en benedenwindsche eilanden niet bijzonder groot, is het toch zeer gewenscht, dat die eilanden onderling en met het hoofdeiland in geregelde verbinding staan.

Het personenverkeer is waarschijnlijk grooter dan de Raad vermoedt, en dit via Trinidad of St. Thomas te doen plaats hebben, zou geen geringe moeilijkheden opleveren; vooral omdat de communicatie met de stoomschepen, die die havens aandoen, altijd vrij onzeker is. De vervoerkosten van gouvernementspassagiers, die met hun huisboedel van het eene eiland naar het andere zouden moeten trekken, en soms eenige dagen in de dure hotels zouden moeten doorbrengen, zouden zeer hoog loopen.

De Gouverneur meent hier te mogen opmerken, dat het scheen, dat de Raad omtrent het nut van een stoomvaartverbinding tusschen de verschillende eilanden der kolonie ***vroeger wel een andere*** meening was *toegedaan.*

Zoo werd er o. a. bij de mondelinge behandeling van de begrooting voor 1915, door een der leden gezegd: „met belangstelling heb *ik* kennis genomen van **hetgeen** het Bestuur *mededeelt* omtrent het voornemen van Z. E. den Minister van Koloniën om een stoomvaartverbinding tusschen de verschillende eilanden der kolonie in het leven te roepen. Ik hoop, dat dit plan spoedig tot uitvoering zal komen. Ik wensch volstrekt niets in te brengen tegen de verdienstelijke wijze, waarop de in de vaart zijnde schoener die verbinding onderhoudt, maar het blijft een zeilschip en daaraan is veel ongerief verbonden. Hoe eerder de stoomvaartverbinding tot stand komt, hoe beter."

Tegen dit zeer zeker warm pleidooi *vóór* een stoomverbinding werd er toen door niet een der leden verzet aangeteekend.

Wel is de Gouverneur van oordeel — hetgeen hij ook aan Z. E. den Minister van Koloniën heeft geschreven — dat een stoomvaartverbinding tusschen de verschillende eilanden, hoewel zeer gewenscht, niet zóó urgent is, dat men daar niet mee zou kunnen wachten tot na den oorlog de prijs van de stoomschepen weer minder hoog is geworden.

§ 4. De Gouverneur heeft aan Z, E. den Minister van Koloniën gevraagd om, zoo mogelijk, de traktementsverhooging van de ambtenaren nog dit jaar te doen ingaan. Hij achtte dit zeer gewenscht, daar hij weet, dat het voor zeer velen hunner bijna niet mogelijk is met hun inkomen toe te komen.

De Gouverneur wil gaarne nog eens nagaan of het gewenscht zou zijn de kantooruren te verlengen. Op vele kantoren wordt doorgaans lang na kantoortijd doorgewerkt, en waar dit noodig is zien de ambtenaren er niet tegen op, om ten dienste van het publiek, later naar huis te gaan, dan zij feitelijk zouden kunnen doen.

Het postkantoor iederen dag tot zes uur open houden zou niet kunnen geschieden, zonder dat men den ambtenaren daarvoor een buitengewone toelage gaf, daar op dat kantoor de dienst op vele dagen toch al zeer druk is en ook telkens op Zon- en feestdagen door ambtenaren moet worden gewerkt.

Inkrimping van het personeel zal de verlenging van de kantooruren wel niet ten gevolge kunnen hebben. Zooals de Gouverneur reeds aangaf, wordt er al veel na den kantoortijd gewerkt en het aanwezige personeel is amper voldoende om bij ziekte en verloven van ambtenaren, die zaken behoorlijk loopende te houden.

§ 5. De maatregelen, door de afdeeling bedoeld, zullen in den regel door Z. E. den Minister van Koloniën worden genomen, omdat Zij deze in het belang van de kolonie acht en van oordeel is, dat daaromtrent zoo spoedig mogelijk beslist moet worden.

§ 6. Door de ontzettend droge

jaren waren de huurders van gouvernementsgronden met het betalen hunner huur zeer ten achter. Zoodra de toestand beter werd en de huurders de groote armoe te boven waren gekomen, hebben de Gezaghebbers en districtmeesters het mogelijke gedaan om hen hunne verplichtingen te doen nakomen. Waar er bij de huurders onwil in het spel is om te betalen, hebben de Gezaghebbers en de districtmeesters last om dezen nog eens ernstig op hunne verplichtingen te wijzen en hen anders van hunne huurgronden af te doen zetten.

Zeker is het dat vele grondjes, vooral in de bovendistricten, dit jaar niet bebouwd werden, doch als men weet hoe onzeker hier de oogst is, en dat vele huurders den geheelen dag bij anderen moeten werken om voor hun gezin het brood te verdienen, kan men in dat opzicht niet te veeleischend zijn.

In het afgeloopen jaar zijn er — zooals reeds in de Memorie van toelichting is aangegeven — 26 personen, die voor overplaatsing in aanmerking kwamen, naar de gronden op Dokterstuin en Pannekoek overgegaan. De districtmeester heeft in opdracht te zorgen, dat zoo mogelijk, de rest dit jaar overgaat.

Er is een consortium in Holland, dat er over denkt om een degelijk deskundig onderzoek te doen instellen, of er op Aruba nog voldoende phosphaat is, om de mijnen met succes te kunnen exploiteeren. Voor dat onderzoek vroeg het een steun van Regeeringswege. Of het plan al dan niet ten uitvoer zal worden gelegd, is den Gouverneur nog niet bekend.

Het middagschot, dat om gegronde redenen werd afgeschaft, weer in te voeren, acht de Gouverneur niet mogelijk. Het gemis er van is voor de stadsbewoners ook niet zoo groot, nu er geregeld om twaalf uur door de Koningin Emmabrug een lang sein wordt gegeven, dat in een groot gedeelte van de stad goed gehoord kan worden.

Politie.

§ 7. Ofschoon zich wel is waar in den laatsten tijd enkele diefstallen meer dan anders hebben voorgedaan, waaronder die bij de douane, kan er toch, meent de Gouverneur, daarom nog niet gesproken worden van een sterk toenemen van diefstallen.

Een beruchte beroepsdief, die veel op zijn kerfstok heeft, zit nu met zes anderen preventief.

Al acht de Gouverneur het vertoonen van films, waarin moord, roof en diefstallen ten tooneele worden gebracht, ongewenscht, meent hij toch, dat het vooralsnog moeilijk is aan te toonen, dat de diefstallen, die er in den laatsten tijd gepleegd zijn, een gevolg zouden wezen van de bioscopen.

Dobbelen op straat en kroegen wordt zooveel mogelijk tegengegaan. Er zijn te dier zake verscheidene vervolgingen ingesteld, doch meestal zien de lui de politie van verre aankomen en loopen dan weg. In de kroegen speelt men veelal zoogenaamd om cigaretten of fiches. Zeer dikwijls staat de politie machteloos tegen dergelijke praktijken.

Van het veelvuldig voorkomen van diefstallen van geiten in het 4e en 5e district, op de complex Dokterstuin en Pannekoek, is den Procureur-generaal niets bekend. De districtmeester heeft hem dienaangaande niets medegedeeld, wat zijn plicht was geweest, als er aangifte van diefstallen was gedaan, of hij het plegen er van had geweten.

Waar er bij den Procureur-generaal zelden of nooit over de politie geklaagd wordt, mag het betwijfeld worden of de klachten daarvan wel zoo algemeen zijn. Het beste middel toch om in dit opzicht verbetering te krijgen was daar ter plaatse zijn klachten in te dienen.

Dat er 's nachts haast geen politie op straat is, is onjuist. Er zijn in de stad niet minder dan elf vaste posten, die geregeld 2 à 3 maal in den nacht worden gecontroleerd, terwijl er van 10—12½ rondes van twee man plaats vinden.

Dat de straten soms op ergerlijke wijze verontreinigd worden, is waar. Lieden, van wie verwacht kan worden, dat zij zouden helpen zulks tegen te gaan, gooien dikwijls, na zich van de afwezigheid der politie — die toch niet altijd op alle plaatsen tegenwoordig kan zijn — overtuigd te hebben, allerlei wat niet op straat hoort, daarop weg. De politie doet er tegen al wat zij kan.

Er is, meent de gouverneur, geen gegronde reden om aanstoot te nemen aan de wijze, waarop de politie tegen aankomende vreemdelingen optreedt. Zij, die onder politie-geleide naar de wacht worden gebracht, zijn lieden, die zonder middel van bestaan of zonder zoogen. deposito aankomen en voor wier vertrek uit de kolonie gezorgd moet worden, opdat de kosten er van later niet op het Gouvernement terugvallen.

De regeling der deposito's is als volgt: de politie ontvangt van den „Purser", „commissaris" of agent der deposito's van de passagiers 2e en 3e klasse — eerste klasse passagiers storten als regel niet bij de politie — onmiddellijk na aankomst der booten en dragen die af aan een ambtenaar van politie, die zich dagelijks van 8 tot 9½ uur 's morgens en van 2 tot 3½ 's middags aan de hoofdwacht der politie bevindt om de gelden in ontvangst te nemen, de quitantie er voor af te geven en de terugbetalingen te doen. Duldt het teruggeven geen uitstel, dan begeeft de ambtenaar zich tusschen kantooruren naar de hoofdwacht — waar de brandkast staat — om het gestorte bedrag terug te geven. Als men passagiers in gezelschap — niet onder geleide — van de politiebeambte ziet loopen, dan is dat als regel om hun quitantie te nemen. De politie komt den passagiers op alle mogelijke wijze tegemoet en maakt het hun zoo min mogelijk lastig.

Het verkeer tusschen de eilanden der kolonie onderling is vrij. Een hoogst enkele keer wordt er van iemand, die een bediende van de anderen eilanden laat komen, geëischt dat hij verantwoordelijk blijft voor de reiskosten naar de plaats van herkomst, opdat de politie dit later niet zal moeten betalen.

Onordelijk opdringen *onmiddellijk* bij aankomst van stoombooten geschiedt vaak. De instelling eener havenpolitie en de opneming van eene strafbepaling er tegen in het in bewerking zijnde havenreglement — zooals op de Engelsche eilanden bestaat — zullen zeer zeker verandering ten goede brengen. Nu is het vaak onmogelijk voor de politie, die zich met de quarantaine en het vreemdelingenverkeer aan boord moet inlaten, om op het water preventief op te treden.

Blijkt later, dat èn de politie èn de douane ieder over een afzonderlijke motorboot moet kunnen beschikken, dan zal er nog een motorboot moeten worden aangeschaft. Nu het havenverkeer echter nog niet zoo druk is en de kosten van de booten tegenwoordig zoo hoog zijn, meent de Gouverneur, dat men voorloopig moet trachten zich met één motorboot te behelpen.

Clandestien drankverkoop wordt ook in de buitendistricten zooveel mogelijk tegengegaan; laatst nog hebben er verscheidene bekeuringen plaats gevonden; gemakkelijk is dat tegengaan echter niet.

Onderwijs.

§ 8. Dat er slechts aan één leerling van de Hendrikschool een getuigschrift voor voldoend volbrachte studie is uitgereikt, moet, volgens den Inspecteur van het onderwijs, niet alleen geweten worden aan den tegenwoordigen toestand, maar in hoofdzaak aan het feit, dat er vroeger te veel leerlingen tot een hoogere klasse werden bevorderd, zonder dat er een nauwkeurig onderzoek werd ingesteld of zij wel geschikt waren om het onderwijs in de volgende klasse te volgen en doordat er meermalen niet voor voldoende aansluiting tusschen de klassen werd gezorgd. Een der voornaamste oorzaken is de gebrekkige kennis van het Nederlandsch van vele leerlingen.

Reeds in de Memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende de begrooting voor 1916 heeft de Gouverneur medegedeeld, dat de Inspecteur van het onderwijs van oordeel is, dat het leerplan van de Hendrikschool te uitgebreid is om in negen schooljaren *behoorlijk verwerkt* te worden.

Met de ouders der kinderen zal binnenkort van gedachte worden gewisseld of het misschien gewenscht zou zijn Fransch of Duitsch, of wel beide talen van de lijst der verplichte vakken voor de Hendrikschool te schrappen. Ofschoon het in het algemeen den leerkrachten aan ijver niet ontbreekt, zijn volgens den Inspecteur, niet alle onderwijzers aan de Hendrikschool verbonden, voldoende voor hun taak berekend.

Er wordt getracht om goede onderwijzers voor de school uit Holland te krijgen. Door den oorlog wordt die uitzending echter blijkbaar belemmerd.

Het rapport van den Inspecteur van het onderwijs en dat van de Schoolcommissie worden den Raad hierbij in afschrift overgelegd.

De quæstie of het gewenscht is studiebeurzen te geven aan jongelui van hier, om in Holland voor onderwijzer te worden opgeleid, hangt af van het feit, of de detacheering van Hollandsche onderwijzers, zooals Z. E. de Minister van Koloniën zich die voorstelt, — en waarvan bij de vorige begrooting gewag is gemaakt — al dan niet goede resultaten zal opleveren: d. i. ons een voldoend aantal onderwijzers bezorgen. Is dit wel het geval, dan zou er voor het verleenen van studiebeurzen voorloopig geen reden bestaan. De maatregel is tamelijk kostbaar, terwijl het altijd twijfelachtig blijft of wij er werkelijk geschikte leerkrachten door zullen krijgen.

De onderwijzers en onderwijzeressen, die uit Holland worden uitgezonden, worden daar gekeurd of zij voor den dienst in de tropen geschikt zijn.

De gegevens voor het Koloniaal Verslag worden door den Gouverneur aan Z. E. den Minister van Koloniën verstrekt. Hij kan en zal zich daarvoor natuurlijk dikwijls bedienen van de gegevens of de rapporten, die hij van de onderscheidene ambtenaren ontvangt. Meent hij echter, dat deze minder juist zijn, of dat zij uitdrukkingen bevatten, die aanleiding zouden kunnen geven tot een verkeerde opvatting omtrent de aangelegenheden, waarop zij betrekking hebben, dan geeft de Gouverneur zelf aan hoe het verslag z. i. zal moeten luiden.

De Gouverneur kan den Raad mededeelen, dat hij het verslag van den waarn. Inspecteur van het onderwijs aan Z. E. den Minister van Koloniën heeft opgezonden, en Zijne Excellentie heeft gewezen op het verschil, dat er in dat verslag en in de door hem verstrekte gegevens bestond.

Landbouw.

§ 9. Dat de uitgaven voor den landbouw gedaan hier in het geheel geen tastbare resultaten hebben opgeleverd, meent de Gouverneur te moeten ontkennen. In de maiscultuur en in den verbouw van veevoeder zijn in de laatste jaren bepaald belangrijke verbeteringen aangebracht. Waar o. a. verleden jaar op Aruba de oogst van de daar gewoonlijk verbouwde maissoort, de zoogen. „siete siman" bijna geheel mislukte, dankte de bevolking het aan de nieuwe ingevoerde soort, de „feterita", dat zij toch nog een tamelijk goeden oogst had. Ook het betrekkelijk kort geleden ingevoerd „soedangras" wordt als veevoeder algemeen geroemd. Dat de oogst op Curaçao dit jaar niet is geworden wat men algemeen verwachtte, is toe te schrijven aan de navolgende feiten: een deel van den maisaanplant werd opgevreten door de rupsen, een niet onbelangrijk deel van de aren der mais-planten werd uitgezogen door kleine vliegjes, waardoor die aren zoo goed als waardeloos werden en later deden de sprinkhanen nog heel wat schade aan de mais, voordat zij gesneden kon worden: plagen waartegen bijna niets te doen was.

Waarom op vele huurgrondjes geen mais werd verbouwd, heeft de gouverneur boven reeds aangegeven.

De resultaten van den motorploeg waren, dat de velden, die er mee omgeploegd zijn, een goeden maisoogst gaven.

Van de ingevoerde rasgeiten is een deel aan de planters verkocht, ter verbetering van hun veestapel; een deel wordt nog gehouden op Cas Chiquito, om er meer echte jonge rasgeiten mee te fokken en ze dan later ook aan de planters te verkoopen.

Het oordeel van den landbouwkundige is niet zeer optimistisch omtrent den limoentuin op St. Martin; dat van den Gezaghebber daarentegen wel. De gouverneur wacht in deze op het oordeel van den Directeur van den Landbouw in Suriname, die ook onlangs St. Martin bezocht. De proef heeft in zooverre haar nut gehad, dat men gezien heeft, dat de limoenboom op St. Martin zeer goed wil groeien en tevens — wat de hoofdoorzaak is van de minder goede resultaten op Pointe Blanche — dat men ze niet moet planten op plaatsen, die te veel aan den wind zijn blootgesteld.

Openbare werken.

§ 10. Als de verbreeding van den havenmond haar beslag heeft verkregen, zal worden overwogen of kan worden overgegaan tot de verbetering van de haven van Aruba. Met dat werk zal echter een veel grooter bedrag gemoeid zijn, dan men oorspronkelijk dacht. Hoeveel kan nog niet met eenige juistheid worden aangegeven.

Het is zeker, dat de wegen in de buitendistricten veel te lijden hebben gehad van de zware regens, die er in het afgeloopen jaar zijn gevallen. Men is thans druk bezig om ze weer zoo goed mogelijk te herstellen. Het materiaal, dat er voor gebezigd wordt, is het beste, dat ter plaatse verkrijgbaar is en hetzelfde als dat, hetwelk jaren lang is aangewend geworden. Het materiaal op te groote afstanden te gaan halen, is te kostbaar.

Waar dit, zonder te groote kosten, mogelijk is, wordt getracht de waterafvoer te verbeteren door goten langs de wegen te maken.

Dn abnormale tijdsomstandigheden, waardoor de grootst mogelijke zuinigheid moest worden betracht, hebben de geleidelijke verbetering der straten en wegen in het stadsdistrikt niet onaanzienlijk belemmerd.

De voorgestelde verhooging der credieten moet grootendeels worden toegeschreven aan verhooging van den loonstandaard.

Het zou zeker wel eene verbetering zijn als de Breede straat ter hoogte van het erf Wacao iets kon worden verbreed. De gouverneur trachtte reeds eenigen tijd geleden van den eigenaar van het erf vergunning te verkrijgen, om den muur langs den weg wat meer naar binnen te mogen plaatsen, doch de som, die daarvoor gevraagd werd, was te hoog.

Naar de gouverneur meent te moeten opmaken uit een schrijven, dat hij van Z. E. den Minister van Koloniën heeft ontvangen, is ook de post voor een algemeene begraafplaats aan de Overzijde dit jaar op de begrooting geplaatst.

Openbare gezondheidsdienst.

§ 11. Volgens inlichtingen ingewonnen bij een in deze bij uitstek bevoegd geneeskundige, komen er op Curaçao slechts weinige en dan nog meestal goedaardige gevallen van trachoma voor, in hoofdzaak nog bij Syriërs.

Toegegeven moet worden, dat het toelaten van lijders aan deze ziekte nadeelige gevolgen zou kunnen hebben.

Wanneer dit noodig mocht blijken bestaat er evenwel geen enkel bezwaar, bij het gezondheidsonderzoek, dat volgens art. 7 der voorgestelde quarantaine-verordening ook bij andere dan bij de aldaar met name genoemde ziekte plaats kan vinden, het onderzoek naar het bestaan dezer oogziekte, en dan met name bij Syrische emigranten, te doen aansluiten.

Deze maatregel is op het oogenblik echter niet urgent te achten.

Artikelen.

Ad. art. 25. Bij iedere aanvrage om een bewijs van onvermogen een ernstig onderzoek te doen instellen of het al dan niet gegeven kan worden, is niet wel mogelijk. Daarvoor zou veel meer moeten worden uitgegeven dan er nu door de koloniale kas wordt verloren doordat een enkele het bewijs van onvermogen krijgt, die het feitelijk niet moest hebben. Hoe de betrekkelijke luxe, waarmee de huwelijken van arme menschen hier somtijds plaats hebben, betaald wordt, is een raadsel.

Ad art. 29. De eigenaardige plaatselijke toestanden maken, dat de voogdijraden niet zoo dikwijls ingrijpen als men volgens de wet zou kunnen veronderstellen. Opvoedingsgestichten voor verwaarloosde kinderen heeft men hier nog niet. Zeer vele buiten echt geboren kinderen, of kinderen, wier ouders dood zijn, worden bij familieleden opgebracht, waar zij in den regel niet minder goed worden behandeld dan de kinderen, die bij hun ouders worden opgevoed. Kinderen in andere gezinnen uitbesteden zou in het algemeen niet veel resultaten opleveren. Alleen zouden er, indien het Bestuur of de voogdijraad daartoe overging, waarschijnlijk zeer velen zijn, die dan voor de opvoeding der kinderen, die zij nu voor niets op zich nemen, van het Gouvernement vergoeding gingen vragen.

Ad art. 36. De boschwachters zijn bepaald noodig, wil men voorkomen, dat langzamerhand al het hout, dat er op gouvernementsgronden staat, wordt weggehakt.

Ook op Dokterstuin zijn zij nog beslist noodig. De districtmeester deelde den Gouverneur nog onlangs mede, dat hij zeer veel moeite heeft om te zorgen, dat het hout, dat er op Dokterstuin en Pannekoek is, niet clandestien wordt gehakt en gestolen, vooral nu de houtskolen zoo duur zijn.

Nog lang niet alle gronden zijn op Dokterstuin en Pannekoek in huur uitgegeven. Men houdt ze nu eerst voor de personen, die overgeplaatst moeten worden; daarna zullen ook andere personen er nog stukjes grond kunnen krijgen, waarvoor reeds zeer veel aanvraag is.

Ad. art. 37c. Overwogen zal worden om, wanneer de algemeene verhooging van de bezoldigingen der ambtenaren plaats heeft, ook de toelage van den Sub-ontvanger te verhoogen.

Ad art. 47a. Een voorstel tot verhooging van de toelage der klerken van de Curaçaosche Bank, die ook geld voor de Bank ontvangen, is in overweging.

Ad art. 60a. Het hoofd der Hendrikschool heeft gevraagd zijne detacheering verlengd te krijgen tot Juli 1918.

Het ligt in de bedoeling om de functiën van Inspecteur van het onderwijs en Secretaris van de schoolcommissie te scheiden.

Ad art. 61f. Het feit, dat de leden van de examencommissie eene vergoeding ontvangen voor het afnemen van de examens — wat in Holland ook zoo is — is, meent de Gouverneur nog geen reden om nu ook aan de leden van andere commissies vergoeding te geven — wat in Holland ook niet geschiedt.

Ad art. 63 en 64. Deze zaak is in overweging.

Ad art. 67a. Zoo noodig kan het Bestuur bij den raadsman in landbouwzaken adviezen inwinnen op landbouwkundig gebied, en bijv. aan hem vragen een degelijk onderzoek te willen instellen naar de oorzaken van hier in de planten of boomen voorkomende ziekten.

Ad art. 68a. Het invoeren van eenige toomen raskippen op Cas Chiquito heeft den landbouwkundige in de gelegenheid gesteld aan tal van personen, die dit verzochten, broedeieren en jonge kuikens van raskippen te bezorgen, waardoor het kippenras wat kon worden verbeterd.

De in het buitenland aangekochte kippen zijn ondertusschen bijna alle oud geworden en voor de verdere teelt vrij wel ongeschikt. Het ligt niet in de bedoeling vooreerst weer kippen uit het buitenland in te voeren.

Ad art. 81. De keuze van de standplaats der polikliniek was niet gemakkelijk. Voor een redelijken prijs er een goed goed gebouw voor te koopen bleek niet wel mogelijk. Het Gouvernements-perceel, dat er nu voor gebruikt wordt, bezit vele voordeelen: het ligt vrij geïsoleerd en is toch gemakkelijk van het centrum uit te bereiken, ook van Otrabanda; het ligt onmiddellijk vrij aan het water, wat o. a. voor patiëntenvervoer een voordeel is. De achterzijde (ingang vrouwen) ziet niet uit op een straatfront, doch op tuinmuren van huizen.

De gang van zaken, wat betreft de polikliniek en kliniek is niet onbevredigend; dat het gewenschte nog niet bereikt is, ligt zeker niet aan de ligging van het gebouw, doch heeft geheel andere oorzaken.

Bij de verpleging van mannen en vrouwen in één perceel is strenge scheiding der sexen dringend noodzakelijk; het is daarom noodig, dat er twee verschillende ingangen zijn, die als zoodanig kenbaar zijn gemaakt. Deze maatregel is, behalve voor de patiënten, eveneens noodzakelijk voor familieleden, die op bezoekuren worden toegelaten. Ook hierbij worden slechts vrouwen in de vrouwenafdeeling, mannen in de mannenafdeeling toegelaten.

Gaarne had de Gouverneur gezien, dat de reden was opgegeven, waarom men zoo dringend verzocht de opschriften „ingang mannen" en „ingang vrouwen" te doen verwijderen.

Ad art. 98. Het politiewachthuis, dat op Dokterstuin zal worden gebouwd, is van dezelfde grootte als dat te Montagne, doch zal in steen worden opgetrokken, omdat dit thans voordeeliger geacht wordt dan een constructie in hout, terwijl de onderhoudskosten er aanmerkelijk minder door zullen worden.

Ad art. 99. De resultaten, welke de damaanleg afwerpt, zijn wel niet overal even gunstig, doch zeker is het, dat door de stelselmatige damaanleg er tegenwoordig veel minder gebrek aan drinkwater heerscht in de benedendistricten dan vroeger.

Dat de aanleg een gunstigen invloed heeft op den stand van het water in de putten mag als vaststaand worden aangenomen; immers het regenwater, dat bij de afwezigheid van dammen bovengronds zou afstroomen, wordt thans verplicht in den bodem weg te zakken, wat uit den aard der zaak op den waterstand in de putten een gunstigen invloed moet hebben.

Ad art. 99bis. Wat de reden is, dat Z. E. de Minister van Koloniën verzocht heeft, een crediet aan te vragen om de kosten van een onderzoek om Willemstad van een drinkwaterleiding te voorzien, kan de Gouverneur niet met juistheid opgeven, zoolang hij Zijner Excellentie's missive, waarbij het telegram wordt toegelicht, waarin hem het verzoek gedaan werd, nog niet ontvangen heeft.

Het kan zijn, omdat de Maatschappij geen voldoende zekerheid kon geven, dat zij het noodige kapitaal kan bijeenbrengen om de zaak behoorlijk te exploiteeren; het kan ook zijn, dat Zijne Excellentie de Minister van Koloniën van oordeel is, dat een zoo

belangrijke zaak als de waterverschaffing door het Gouvernement zelf moet ter hand genomen worden.

Ad art. 106a. Waar de tegenwoordige havenmeester en loods den laatsten tijd nog al dikwijls ziek was, eischte het belang van den dienst, dat er, bij de uitbreiding van het personeel voor het loodswezen, werd uitgekeken naar iemand die den havenmeester en loods [illegible] i. den Chef van het loods[illegible] en het havenverkeer, die [illegible] noodig aan het Bestuur ad[illegible] moet kunnen uitbrengen enz., in alle opzichten zou kunnen vervangen.

Om te bewijzen, dat het Bestuur zeer tevreden was over de wijze, waarop de assistent-loods zich jaren lang van zijn taak heeft gekweten, heeft het hem den titulairen rang van loods gegeven.

DE OORLOG.

De Engelschen en Franschen wedijveren met elkander in schitterende wapenfeiten. Het is voor de Verbondenen een prachtige week geweest. Langs heel de Hindenburg-linie, van Lens tot Reims, werd heldhaftig gestreden en overal zijn mooie overwinningen bevochten. De Duitschers strijden krachtig en verweren zich duchtig, maar worden toch langzamerhand teruggedrongen. Van 9—16 April verloren zij 17000 man en een paar honderd kanonnen, waarbij verschillende van groot kaliber. Hun aftocht geschiedde soms zoo overhaast, dat munitie en proviand niet konden worden meegenomen. Voor hen een groot verlies en voor de Verbondenen een mooie aanwinst.

[illegible] zeer sterke positie was voor de Duitschers, is het ook een rijk mijnengebied. Zooveel mogelijk echter trachten zij de mijnen te vernielen; zij laten de schachten vol water loopen.

Daardoor geven ze zelf het bewijs, dat zij die posities voor onhoudbaar achten en kondigen met dit vernielingswerk hun op handen zijnden aftocht aan.

Als het offensief der Verbondenen op deze wijze kan worden volgehouden, zullen de Duitschers heel gauw buiten Frankrijk staan. Generaal NIVELLE is een man van de daad en houdt van doorzetten. Als hij maar over voldoende krachten kan blijven beschikken. Volhouden is hier de zaak.

In Duitschland zelf neemt de algemeene ontevredenheid toe en uit zich in grootere en kleinere hongeropstootjes. In Berlijn is een werkstaking uitgebroken, die als een begin van de aanstaande revolutie wordt beschouwd. Hoe langer zoo meer vreest men, dat het voorbeeld van Rusland gevolgd zal worden.

Oostenrijk, Bulgarije en Turkije willen zich afscheiden en afzonderlijk [illegible]

De Ver. Staten van Amerika zijn druk aan 't confereeren met Engelsche en Fransche commissies om zoo spoedig mogelijk mee te doen op zee en aan het Westerfront.

De Atlantische Oceaan zal veilig worden gehouden door de Amerische Vloot. Duitsche duikbooten en kapers zijn al gesignaleerd. De Amerikaansche havens worden 's nachts gesloten met schotten van gewapend beton.

Berichten uit de Kolonie.

't Gaat goed. De deelname is zeer groot. Van alle kanten komen de prijzen in o.a. 6 mooie kunstalbums met gekleurde platen van oude Meesters.

Dat bracht ons op het idee ook in die richting prijzen te zoeken. Misschien hebben nog anderen mooie plaatwerken of boeken over, die als prijzen kunnen dienst doen.

Sommige milde schenkers beklagen zich, dat de loten zoo goedkoop gaan. Maar 1 Gld. per lot! De prijzen zijn veel meer waard!!

Wij hopen, dat de edele gevers niet teleurgesteld zullen zijn daardoor. Zij boden hun geschenken aan Monseigneur, die door middel der Tombola in ruil daarvoor f 1000 zal ontvangen. Ieder geschenk werkt daartoe mede. De mooie prijzen dienen juist om het verkoopen der loten gemakkelijker te maken. Zij worden niet voor een gulden verkocht, maar door mekaar genomen, bij 500 prijzen en 1000 loten, brengt iedere prijs gemiddeld f 2 op, en alle te samen f 1000. Men zende dus gerust ook mooie prijzen in.

Duitsch Consulaat.

De heer C. Fensohn heeft het ambt van Duitschen Consul op dit eiland neergelegd.

Verdronken.

Zondagmiddag gingen twee Amerikaansche werklieden van de *Curaçaosche* in het Schottegat zeilen en vroegen bij hun vertrek, of iemand pleizier had mee te gaan. IGNACIO WELHOUS, een Curaçaonaar, oud 42 jaar, sprong in hun bootje en ging mee. Omstreeks 5 uur raakte de giek een op zich zelf staanden ijzeren paal beoosten de Julianawerf. Het bootje bleef vast zitten aan dien paal en kantelde. De Amerikanen zwommen naar wal, zij waren ± 100 M. daarvan verwijderd. IGNACIO beproefde hetzelfde te doen, maar verdween in de diepte. Een der Amerikanen wilde hem nog grijpen, maar vruchteloos.

De politie was spoedig ter plaatse om te dreggen, maar ook zonder gevolg. Eerst Dinsdagmiddag kwam het lijk boven bijna op dezelfde plaats. De Politie liet na de schouwing, door Dr. GAERSTE verricht, het lijk naar het St. Elizabeths-gasthuis vervoeren, vanwaar het nog dienzelfden avond werd begraven.

A. N. V.

Donderdagavond hield de Groep *Ned. Antillen* hare Algemeene Vergadering in de Societeit van het Waterfort.

De zaal had een vroolijk feestelijk aanzien. Kleurig vlaggendoek omlijstten de portretten van Koningin en Prins, terwijl de Hollandsche Driekleur als gordijn aan weerszijden der [illegible] het oude *Wilhelmus* in, toen de commissie van het Bestuur den HEG. Heer Gouverneur en Adjudant binnenleidde.

De Voorzitter, de Heer C. S. GORSIRA J. P. Ez. opende de Vergadering, verwelkomde ZHEG. en de leden, en benoemde eene commissie tot nazien der rekening en verantwoording.

In het kort terugziende op het afgeloopen jaar kon de Voorzitter dit niet zeer vruchtbaar noemen. Er werd enkele malen door het Bestuur vergaderd en een Algem. Vergadering gehouden. De algemeene toestand was er niet naar om in feeststemming te verkeeren. Wel werd gedacht aan [illegible] Maar toen het Bestuur gelden zou bijeenzamelen voor de Belgische Kinderen en voor Hollandsche Kinderen in den vreemde, bleek een andere Commissie reeds een aanzienlijk bedrag daarvoor bijeengebracht te hebben.

De Voorzitter verheugt zich heden avond Kapitein BIERMAN te mogen inleiden. Deze Spreker is niet onbekend bij het Publiek. Met groot genoegen zal men ZWEG. weder hooren vertellen van onzen Oost, waardoor dit verre land weer dichter bij onzen West komt.

Van deze gelegenheid maakt de [illegible] de Leden van het Verbond, die [illegible] spreekbeurt te vervullen op te wekken het voorbeeld van Kapitein BIERMAN te willen volgen. Alvorens deze zijn lezing zal aanvangen, moet echter eerst het woord gegeven worden aan den Secretaris tot het uitbrengen van het Jaarverslag. De Voorzitter eindigde zijn inleidend woord met een heilwensch voor Ons Vorstenhuis naar aanleiding der verjaring van Z. K. H. den Prins der Nederlanden.

Uit het jaarverslag stippen we aan, dat het ledental 207 bedraagt, 29 Beschermende en 178 gewone Leden.

[illegible] werd aan het optreden van den blinden Kunstenaar, den Heer BEVERWIJK, aan het verleenen van studiebeurzen en het wederom beschikbaar stellen daarvan. Met dankbaarheid werd de subsidie van het Gouvernement vermeld.

De vorige commisie tot nazien der rekening heeft enkele opmerkingen gemaakt. Deze werden door het Bestuur of opgehelderd of verbeterd. Steeds houdt het Bestuur zich gaarne aanbevolen voor wenken en raadgevingen.

Door het vertrek van den Heer DE VRIES kwam een bestuursplaats open, welwillend thans ingenomen door Kapitein BIERMAN.

Deze begon nu zijn lezing met een korte overzichtelijke beschouwing van Oost-Indië. Recht uit zijn hart kwam de oprecht gemeende klacht, dat algemeen zoo weinig geweten wordt van onzen Oost. Men is er aan gewend geraakt en vindt het heel gewoon, dat de Nederlanders meester zijn van het rijke Insulinde. Maar hoe weinigen weten, wat door onze Voorvaderen is gedaan, geleden en gestreden om het zoo ver te brengen.

Het zoeken naar den weg naar Indië is een geschiedenis op zich zelf. Kaarten hadden we niet, de Portugeezen gaven ze niet. We moesten zelf door sneeuw en ijs, door gevangenis en ballingschap, door koene reizen langs onbevaren zeeën den weg verkennen.

Het aanknoopen van handelsbetrekkingen met Indië was een tweede groote moeilijkheid.

Het rustig en vreedzaam in bezit houden dier uitgestrekte landen een derde.

Het beschavingswerk der Nederlanders in Indië is een mooie bladzijde uit onze geschiedenis. Maar de lichtbeelden, die nu vertoond zullen worden bewijzen, dat Holland niet slechts in het verleden groot was, maar ook nu nog is. De gezichten van havenwerken, steden, verkeerswegen, spoor en bruggen, verschillende cultures, administratiegebouwen, ja, alles getuigt, dat de Nederlander zijn ouden aard nog niet verloochend heeft van durf en doorzetten.

Met een hartelijk woord van opwekking tot toetreden tot het Algemeen Nederlandsch Verbond sloot Kapitein Bierman zijn onderhoudende, boeiende inleiding.

De plaatjes gaven o.a. een kijk op het volksleven, op kina- thee en rijstculture, waarbij telkens de Kapitein in bewondering geraakte voor de prachtnatuur van Indië, als de plaatjes een mooi beeld daarvan vertoonden. Het is werkelijk hoogst belangrijk iemand te hooren, die er zelf is geweest en alles zelf heeft meegemaakt. De gloed der overtuiging bezielde den Spreker, die met het grootste gemak vertelde uit zijn rijke ondervinding.

Een hartelijk applaus gaf uiting aan de algemeene tevredenheid der Vergadering, nogmaals herhaald door den Voorzitter in diens slot[illegible]

De Heer MANUEL bediende het lichttoestel en maakte zich als van ouds zeer verdienstelijk voor het Verbond.

De Kapel speelde onder de Pauze Volksliederen ter eere van den Prins.

Naar Curaçao.

Naar wij vernemen, vertrekt mej. Gautier, zuster van het Groene Kruis, naar Curaçao om aldaar zich te vestigen.

De Begrooting van Suriname.

Het eindcijfer der Surinaamsche begrooting is fl 5,011,551.

De rijksbijdrage wordt geraamd op fl 1,810,842.

Onze begrooting van Curaçao beloopt fl 1,145,835.

De rijksbijdrage wordt geraamd op fl 242,436.

De bevolking van Suriname bedraagt ruim 100,000 zielen, die van Curaçao ± 57,000.

De huishouding van onze Kolonie wordt dus wel zuinig genoeg beheerd. Het slechts tweemaal sterker bevolkte Suriname kost het Rijk meer dan 7 maal zooveel als Curaçao.

De *noodlijdende* Kolonie wordt langzamerhand de *niet lijdende*.

Officiëele berichten.

Aan den veldwachter op Aruba, J. R. Salome, thans met verlof op Curaçao, is tot verder herstel van gezondheid twee maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den onderwijzer 2de klasse aan de Hendrikschool alhier, G. Troost, is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend. Aan den onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool alhier L. W. van Eps is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den gouvernementsgeneeskundige op Aruba G. R. Hopkins is om gewichtige redenen [illegible] dagen verlof naar Curaçao verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Francisco Amay, Matilda Bihar, Clemano Caper, Geronimo Chacuto, Jesefita Cogen, Johana Conquec, Dolores de Curiel Aminta Davila, Maria Gomez, Johannes Jopé, Gabriela Kahto, Afilio Kazera, Leon Kendall, Petronilla La Cruz, Rinis Martinez, Ramon Mendoza, Dometielda Mieguel para entregar Sisilia Alberto, Cornelia Paulina, E W Penso, Hendrik Pian, Reddingius Adriano Royer, Eliza Scorea, Florentina Sintjago, Maria Steba, A., Juan Vilar, H Wam.

Aangeteekende stukken: Matilda Behar, Juan Jorge Cadet, Arturo Cardoze, Hugo Gold, Guillermina W Grüning A C Henriquez & Co 2, Ana Clementina Ruiz, Eda L Wijotte.

Drukwerk: J A E Lourens.

Drukwerken zonder adres: Bakers Revieuw, Commercial America, Exportador Americano, Heraldo de las Antillas, Nieuw Algemeen Effectenblad, Solidaridad Obrera, Sporting Goods Sales Journal, The Sun, El Tiempo.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 20 April 1917.

Artikel			Prijs
AARDNOTEN (Pindas) per KG.			—
ZOUT per vat van 130 K.G.			f 0.80
DIVIDIVI per K.G.			„ 0.07
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.			„ 0.50
id. per KG. 2e kw.			„ 0.40
HUIDEN per K.G.			„ 0.80
GEITENVELLEN per K.G.			„ 2.20
WOL per K.G.			„ 0.15
SCHAPENVELLEN per stuk			„ 0.75
BEENDEREN per K.G.			„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.			„ 0.05
STROOHOEDEN (hipijapa).			
Kwaliteit No, 1	per dozijn		„ 3.87½
„ „ 1 (gebleekt)	„ „		„ 3,50
„ „ 2	„ „		„ 4.50
„ „ 3	„		„ 6.12
„ „ 3	„ „		„ 6.30
„ „ 4	„ „		„ 7
„ „ 5	„ „	OLA	„
„ „ 6	„ „		„ 8
„ „ 7	„ „		„ 9
„ „ 8	„ „	OLA	„ 7.20
„ „ 9	„ „		„ 12.50
„ „ 10	„ „	OLA	„
„ „ 11	„ „		„ 12
„ „ 12	„ „	OLA	„
„ „ 13	„ „		„
„ „ 14	„ „	OLA	„
„ „ 15	„ „		„
„ 1 van 25 c.M. of minder			
STROOHOEDEN (latai):			f.
Kwaliteit X per dozijn			f1,12½
Kwaliteit XX per dozijn			f1,87½

Nederland.

Kiesche vraag.

Het wederoptreden van den Minister Treub brengt eene vraag naar voren, die slechts met groote kieschheid behandeld, maar toch niet geheel [illegible]

Men herinnert zich, dat tot den val van den Minister Treub ook eenige leden van de rechterzijde meewerkten, en zulks na de verklaring van mr Aalberse, dat in de gegeven omstandigheden men meende den heer Treub niet als Minister te mogen handhaven.

Zulks was kiesch en toch voldoende duidelijk gezegd. In en buiten de Kamer werd het verstaan, welke die gegeven omstandigheden waren.

En door zeer velen is het in hooge mate gewaardeerd, dat genoemd motief door mr. Aalberse werd naar voren gebracht.

Wij verkeeren, Goddank, in Nederland nog in dien toestand, dat bij benoeming van personen tot openbare ambten ook zekere eischen aan het particulier leven worden gesteld.

Daaraan moeten wij blijven vasthouden en wel voor al bij de hoogst geplaatsten.

En nu dringt zich de vraag naar voren, of, al hebben de „gegeven omstandigheden" wijziging ondergaan, al is thans alles formeel in orde, toch niet voor de Regeering voldoende gronden aanwezig waren om den heer Treub niet aan de Koningin voor te dragen tot Minister van Financiën? Pijnlijk is het ons die vraag te stellen, doch, waar de zaak in alle kringen besproken wordt, achten we jegens ons volk ons er toe verplicht, alsmede om ze zonder voorbehoud aldus te beantwoorden: zeer zeker zijn die gronden aanwezig; deze benoeming had beter achterwege gebleven.

Ons volk hecht — ook daar, waar niet de absolute onontbindbaarheid des huwelijks wordt aangenomen — nog te veel aan de vastheid van den huwelijksband, dan dat het verbreking, — laat staan verbrekingen — er van wenscht te zien bij in hoogste positie geplaatste personen, ook al geschiedt het met inachtneming van de bepalingen der wet.

Dat had de Regeering moeten bedenken.

De Maasbode.

Buitenland.

De Duitsche Rijksdag.

In den rijk dag werd 27 Febr. ll de eerste lezing van de begrooting voortgezet. Tegenwoordig waren de bondsraad, de rijkskanselier en de staatssecretarissen.

De rijkskanselier verklaarde: Terwijl onze strijders in 't trommelvuur in de loopgraven staan en onze onderzeeërs met doodsverachting de zeeën doorkruisen, hebben wij in het vaderland niet anders te doen dan munitie en kanonnen te produceeren en levensmiddelen voort te brengen en rechtvaardig te verdeelen. Te midden van deze ten toppunt gestegen gevechten om leven en toekomst van het rijk, bestaat er slechts één eisch van het oogenblik, welke alle politieke kwesties, buitenlandsche zoowel als binnenlandsche beheerscht; te strijden en te overwinnen (Bravo!)

Het door den rijksdag de vorige week met overweldigende meerderheid toegestane nieuwe oorlogscrediet verkondigt aan de wereld ons onherroepelijk besluit om te vechten tot de vijand tot den vrede bereid is. (Bravo.)

Hoe deze vrede er zal uitzien, is na het toestaan van de besprekingen over de oorlogsdoeleinden in de pers herhaaldelijk beschouwd en in vergaderingen besproken. Ook in het huis van afgevaardigden werd onlangs uitvoerig behandeld of en hoe de vrede vergrooting van het gebied en andere waarborgen zou brengen.

Hoe beslissend deze kwesties ook voor onze toekomst zijn, met welk recht zij derhalve besproken kunnen worden, van mijn kant zou het voorbarig zijn aan zulke debatten deel te nemen. (Zeer juist).

Van mijn positie uit vooruit beloften doen of in bijzonderheden afdalende voorwaarden formuleeren zou onvruchtbaar zijn. De vijandelijke machthebbers deden het rijkelijk en gaven elkaar uitbundige beloften. Zij bereikten daardoor slechts dat zij zich met hun volkeren steeds dieper in den oorlog verstrikken. (Zeer juist.) Hun voorbeeld lacht mij niet toe (zeer goed). Wat ik over de richting en het doel van onze voorwaarden kon zeggen, heb ik herhaaldelijk gezegd: aan den oorlog een einde maken door een blijvenden vrede, welke ons schadevergoeding waarborgt voor alle geleden rampen en het bestaan en de toekomst van een sterk Duitschland verzekert. (Levendig bravo). Dat is ons doel, niets meer en niets minder.

Ook over de groote kwesties der binnenlandsche politiek wil ik mij tot enkele algemeene bemerkingen bepalen. Evenals over de oorlogsdoeleinden schommelen ook de meeningen over de vorming van onze binnenlandsche politieke toestanden van den eenen naar den anderen kant. Nieuwe orienteering! Een schoon woord! Ik gebruik het heden voor de eerste maal. Het verwekt zoo gemakkelijk valsche denkbeelden, alsof het van onzen wil afhing of wij een nieuwe richting zullen krijgen of niet. Neen, een nieuwen tijd met een nieuw volk is gekomen (zeer juist). Een geweldige oorlog heeft ze verwekt (zeer goed). Een geslacht, dat in zulke geweldige gebeurtenissen tot in het diepste wezen van zijn bestaan geschokt is; een volk, waarvan een soldaat-dichter zoo ontroerend kon zeggen, dat zijn armste zoon ook zijn trouwste was (bravo); een natie welke dagelijks duizendvoudig ondervond, dat slechts de gezamelijke kracht het gevaar van buiten kon weerstaan en overwinnen, heeft levende krachten, die door geen partijprogram van rechts of links ingedamd of buiten haar stroom geworpen kunnen worden (zeer juist).

Overal waar politieke rechten in een nieuwe baan moeten geleid worden, gaat het er niet om het volk te beloonen, voor hetgeen het gedaan heeft (zeer juist). Deze voorstelling scheen mij steeds onwaardig (levendige goedkeuring). Het gaat er alleen om een juiste politieke, uit het wezen van den staat voortvloeiende uitdrukking te vinden, voor hetgeen het volk toekomt (zeer waar).

Geweldige intellectueele, economi-

sche en sociale quaesties moeten na den oorlog opgelost worden. Wij kunnen ze slechts oplossen, als de geheele kracht, welker concentratie ons alleen in staat stelt den oorlog te winnen, in vredestijd voortwerkt, als deze kracht in banen geleid wordt, waarin zij vrij en blij kan voortgaan (zeer juist.) Dat wordt niet geregeld volgens gemaakte vormen, maar eischt een innerlijk sterken staat. Deze eich zal volbracht worden.

Als iemand hiertegen zou opmerken, dat na den bevrijdingsoorlog vóór honderd jaar verwachtingen op een democratische hervorming van het innerlijke Duitsche wezen, niet in vervulling gingen, zou hij het geheele verschil tusschen de voortstuwende krachten over het hoofd zien (zeer juist, links). De tijden zijn overwonnen, toen in de regeering een kabinetspolitiek heerschte en de vrijheidsstroomingen meer cosmopolietisch waren. Toen overheerschte de nationale gedachte, nu heeft zij het geheele volk in alle standen boven elken stand en elke partij verheven tot een onverbreekbare eenheid, zooals dat ook goed conservatieve mannen blij erkennen Zoo, meen ik, zal ook iedere verstandige voorstander der volksrechten de waarde van onze monarchistische instellingen juist weten te schatten (zeer juist)

Briand, Lloyd George en anderen willen de wereld doen gelooven, dat hun doel is, Duitschland van het Pruisische militairisme te bevrijden en het Duitsche volk democratische vrijheden te schenken. Nu, waar wij bevrijd moeten worden, zullen wij daar zelf zorg voor dragen (zeer juist). En wat betreft het militairisme, zoo weten wij allen, en voor den oorlog wist Lloyd George het ook, dat onze geografische ligging als steeds aan het woord van Frederik den Groote herinnert: Toujours en védette!"

Krachtiger dan in instellingen, welke op vasten, monarchistischen bodem steunen, kan de ontwikkeling niet komen, nooit krachtiger dan door de monarchie, die haar wortel in het volk op breede grondslagen heeft en uit deze nooit verjeugde levensbron slechts kracht put. Niets anders is de beteekenis en het wezen van de Duitsche keizergedachte en van het Pruisische koningsdom (bravo).

Van de toekomst keer ik tot de gebeurtenissen van den tegenwoordigen tijd terug.

Mijn jongste rede voor den verzamelden rijksdag op den 12den December 1916 gold het voorstel van Duitschland en zijn bondgenooten om vredesonderhandelingen te beginnen. Onze handelwijze vond bij de neutrale staten levendigen weerklank. In de bekende uitnoodigingen van den president der Vereenigde Staten en de houding van Zwitserland en Scandinavië kwam dit tot een welsprekende uiting. Bij de vijanden echter was de verwoede oorlogshartstocht hunner hoofden sterker dan de kreet der volkeren naar vrede. Hun antwoord was grover en vermeteler dan iemand bij ons of in de neutrale landen had kunnen denken. (Zeer juist). De uitwerking van dit document van barbaarschen haat en hoon is duidelijk. Onze bondgenootschappen en fronten staan vaster, het Duitsche volk is eensgezinder en standvastiger dan ooit te voren.

Op onze tegenstanders alleen vallen de verantwoordelijkheid en de vreeselijke schuld van het verder bloedvergieten en de vloek der lijdende menschheid. Zij waren het, die de hand tot toenadering afwezen.

Over de afsluiting der zee, welke wij tezamen met Oostenrijk-Hongarije rond Engeland, Frankrijk en Italië gelegd hebben, sprak ik den 31sten Januari voor uw hoofdcommissie.

Op de toen gepubliceerde nota, waarmee wij de afsluiting aankondigden, ontvingen wij van de neutrale staten antwoorden, met voorbehoud en protesten. Wij zien gezins de groote moeilijkheden over het hoofd, waarin de neutrale scheepvaart geraakt is en zoeken deze zooveel mogelijk te verzachten. Te dien einde trachten wij den neutralen staten ook grondstoffen, welke zij noodig hebben, zooals kolen en ijzer, binnen het bereik van onze krachten te doen toekomen.

Maar wij weten ook, dat al deze moeilijkheden ten slotte slechts door Engelands brutale tyrannie ter zee veroorzaakt zijn (zeer juist). Deze knechting van den geheelen niet Engelschen handel willen en zullen wij breken (bravo).

Wij vervullen daarbij de wenschen der neutralen zooveel wij kunnen. Maar nooit kunnen wij in het streven om dat te doen de grenzen overschrijden, welke wij ons door een onherroepelijk besluit getrokken hebben met het doel om de afsluiting onvoorwaardelijk te maken (bravo).

Ik ben er zeker van, dat eenmaal het tijdstip zal komen, dat de neutralen ons voor deze vastberadenheid zullen danken, want de vrijheid ter zee, waarvoor wij strijden, komt ook hun ten goede.

Zooals men weet, zijn de Vereenigde Staten een stap verder gegaan dan de neutralen van Europa.

President Wilson brak botweg na ontvangst van onze nota van 31 Januari de betrekkingen met ons af. Een authentieke mededeeling over de motieven, die tot zijn stap aanleiding gaven, hebben wij niet ontvangen (hoort, hoort).

De gezant der Vereenigde Staten in Berlijn bepaalde er zich toe den staatssecretaris van buitenlandsche zaken mondeling het afbreken der diplomatieke betrekkingen mede te deelen en zijn passen te vragen. Deze vorm voor het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen in vrede met elkaar levende groote naties is wel zonder voorbeeld in de geschiedenis (zeer juist).

Bij het ontbreken van een officiëel document ben ik op een onzekere bron aangewezen, op den door Reuter verspreidden inhoud van de boodschap, welke Wilson den 3den Februari tot het congres gericht heeft. Wilson zou gezegd hebben, dat onze nota van 31 Januari plotseling zonder voorafgaande aankondiging met moedwil de in de nota van 4 Mei 1916 gegeven plechtige beloften teruggetrokken had. Aan de regeering der Vereenigde Staten was derhalve geen andere met haar waardigheid en eer overeenkomende keuze gebleven dan den weg op te gaan, welken zij in haar nota van 20 April 1916 aankondigde voor het geval, dat Duitschland zijn onderzeeërmethode niet wilde opgeven.

Zou deze argumentatie authentiek zijn, dan zou ik er beslist tegen moeten protesteeren (zeer juist).

Sinds meer dan een eeuw zijn de vriendschappelijke betrekkingen tusschen ons en Amerika zorgvuldig onderhouden. Wij hebben ze, zooals Bismarck eens zeide, als een erfenis van Frederik den Groote hoog gehouden. Beiden landen hebben in geven en nemen daarbij welgevaren.

Sinds het begin van den oorlog werd het aan de andere zijde van den oceaan anders. De oude beginselen werden over boord geworpen.

Den 27sten Augustus 1913, gedurende de Mexicaansche onlusten, had Wilson in een plechtige boodschap aan het congres verklaard, dat volgens zijn meening de beste volkenrechtelijke gebruiken betreffende neutraliteit gevolgd werden, als hij de levering van wapens en oorlogsmateriaal aan beide elkaar bestrijdende Mexicaansche partijen verbood (hoort, hoort).

Een jaar later in 1914 werden deze gebruiken klaarblijkelijk niet meer voor goed gehouden. Amerika leverde een ongehoorde hoeveelheid oorlogsmateriaal aan de entente. En terwijl men jaloersch over het recht der Amerikaansche burgers waakte om ongehinderd en vrij naar de landen der entente te reizen, ook midden door het slagveld der zee en ongehinderd en vrij met Frankrijk en Engeland elken handel te drijven, zelfs dien, waarvoor wij met Duitsch bloed moesten betalen, scheen hetzelfde recht der Amerikaansche burgers tegenover de centrale mogendheden niet even geldig en waard om te beschermen (zeer waar).

Men protesteerde weliswaar tegen enkele met het volkenrecht strijdige maatregelen van Engeland, maar men schikte zich toch. Onder de aldus in het leven geroepen omstandigheden doet het verwijt van niet eerbiedigen van het volkenrecht zonderling aan en met gelijke beslistheid moet ik het verwijt afwijzen, dat wij door de wijze van terugtrekken van onze in de nota van 1 Mei gegeven verzekeringen de eer en de waardigheid der Vereenigde Staten te na gekomen zijn. Dat deze verzekering onder zekere voorwaarden kwamen te vervallen, hebben wij van te voren uitdrukkelijk openlijk aangekondigd (zeer juist). Ik verzoek u, u het slot te herinneren van onze nota van 1 Mei 1916, waarin wij toegezegd hebben het voeren van U-bootoorlog de vormen van den kruisersoorlog in acht te nemen. Ik neem de vrijheid deze slotwoorden nog eenmaal voor te lezen: „In den strijd om het bestaan, dien Duitschland gedwongen is te voeren, kan van dit land echter door de neutralen niet geëischt worden, zich met het oog op hun belangen in het gebruik van dit werkdadig wapen beperkingen op te leggen, wanneer het zijn tegenstanders toegestaan blijft hunnerzijds de met het volkerenrecht strijdige middelen naar willekeur in toepassing te brengen. Zulk een eisch zou met het wezen der neutraliteit onvereenigbaar zijn.

De Duitsche regeering is er van overtuigd, dat de regeering der Vereenigde Staten er verre van af is, een dergelijke eisch te stellen. Dit leidt de Duitsche regeering af uit de herhaalde verklaring der Amerikaansche regeering, dat zij besloten is tegenover alle oorlogvoerenden de geschonden vrijheid der zeeën te herstellen.

De Duitsche regeering koestert derhalve de verwachting, dat haar nieuwe instructie aan de zeestrijdkrachten ook in de oogen der regeering van de Vereenigde Staten van Amerika elk beletsel voor de verwezenlijking der in de nota van 23 Juli 1915 aangeboden samenwerking tot het nog tijdens den oorlog te bewerken herstel van de vrijheid der zeeën uit den weg ruimt en twijfelt er niet aan, dat de regeering der Vereenigde Staten thans bij de regeering van Groot-Brittannië met allen nadruk de spoedige in acht neming zal eischen en doorzetten van die volkerenrechtelijke normen, die vóór den oorlog algemeen erkend werden en die inzonderheid in de nota's der Amerikaansche regeering aan de Britsche regeering van 28 December 1914 en van 5 November 1915 zijn uiteengezet. Zouden de stappen der Vereenigde Staten niet tot het gewenschte resultaat leiden, n.l. de wetten der menschelijkheid bij alle oorlogvoerende naties te doen eerbiedigen, dan zou de Duitsche regeering zich tegenover een nieuwen toestand gesteld zien (hoort, hoort!) waarvoor zij zich volle vrijheid van besluiten moet voorbehouden.

De regeering der Vereenigde Staten heeft ons de ontvangst onzer mededeelingen van 2 Mei met de nota van 10 Mei bevestigd. Wanneer zij daarin de meening uitdrukte, dat wij niet van plan waren, de nieuw aangekondigde politiek bij het voeren van den U-boot-oorlog afhankelijk te maken van de resultaten van diplomatieke onderhandelingen der Amerikaansche regeering met eenige andere regeering, dan was dit op zeer krasse wijze in tegenspraak met datgene, wat wij in onze nota duidelijk zonder eenige mogelijkheid van misverstand gezegd hadden.

Dat echter de voorwaarde, waaraan wij het terugverkrijgen van de volle vrijheid onzer besluiten verbonden hadden, reeds lang was ingetreden, daaran kon en kan ook in Amerika geen mensch twijfelen.

Engeland heeft de blokkade van Duitschland niet opgegeven, maar integendeel zonder eenig pardon verscherpt. (Zeer juist)

Onze vijanden zijn niet tot in achtneming der vóór den oorlog algemeen erkende volkenrechtelijke grondbeginselen, niet tot het nakomen van de wetten der menschelijkheid bewogen.

De vrijheid der zeeën, die Amerika in samenwerking met ons volgens de uitdrukkelijke verklaring van den president nog tijdens den oorlog wilde herstellen, hebben onze tegenstanders nu nog grondiger belemmerd en Amerika heeft dit niet verhinderd. Dat alles is „publici juris."

Nog einde Januari kondigde Engeland een nieuw spergebied voor de Noordzee aan. Bij dit alles waren sinds den 4den Mei 9 maanden verloopen. Kon het daarom voor wien ook een verrassing zijn, dat wij den 31sten Januari de vrijheid ter zee als niet hersteld beschouwden.

Maar de zaak is nog van dieper beteekenis dan de formeele zijde. Wij, die tot een toenadering en vrede bereid waren, strijden voor ons leven tegen den vijand, die van het begin het erkende volkenrecht met voeten getreden heeft. De Engelsche hongerblokkade, ons vredesaanbod, de afwijzing daarvan door de entente met de opstelling der oorlogsdoeleinden van onze tegenstanders, de redevoering van Lloyd George zijn toch ook aan Amerika bekend.

Ik zou alles begrepen hebben, wanneer de Vereenigde Staten als beschermers van het volkerenrecht zijn herstel bij alle oorlogvoerenden op dezelfde wijze geëischt hadden, wanneer zij in den wensch om aan de wereld den vrede terug te geven maatregelen getroffen hadden om het einde van het bloedvergieten te bewerken; maar onmogelijk kan ik de eer en de levenskwesties voor het Amerikaansche volk daarin zien, dat zij slechts eenzijdig tegen ons het volkerenrecht beschermen.

Onze vijanden en de ons kwaadwillig gezinde Amerikaansche kringen meenden op een gewichtig onderscheid tusschen onze handelwijze en die der Engelschen te kunnen wijzen.

Engeland vernietigt, zoo wordt gezegd, slechts economische waarden, die vervangen kunnen worden, Duitschland echter menschenlevens, die onherstelbaar zijn. Maar waarom kwamen bij de Engelschen geen Amerikaansche menschenlevens in gevaar? Slechts wijl de neutrale landen, vooral Amerika, zich vrijwillig in de Engelsche verordeningen schikten (zeer waar) en de Engelschen derhalve hun doel ook zonder gebruik van geweld bereiken konden. Wat zou er gebeurd zijn als de Amerikanen aan het ongehinderde passagiers- en goederenverkeer met Bremen en Hamburg dezelfde waarde toegekend hadden, als aan dat met Liverpool en Londen (zeer waar). Hadden zij het gedaan, dan zouden wij van den pijnlijken indruk bevrijd geweest zijn, dat volgens Amerikaansche opvatting de onderwerping aan Engelsche wacht en controle met het wezen der neutraliteit vereenigbaar, de onderwerping aan de Duitsche afweermaatregelen met deze neutraliteit echter onvereenigbaar zou zijn.

Zeer goed overzien wij de beteekenis van afbreken der betrekking met ons. De nagestreefde mobilisatie van alle neutralen tegen ons dient niet de door de regeering der Vereenigde Staten geproclameerde vrijheid der zeeën en bevordert ook niet den door Pres. Wilson nagestreefden vrede. Zij moet er veeleer toe leiden de pogingen om Duitschland uit te hongeren aan te moedigen en het bloedvergieten te vermenigvuldigen.

Wij betreuren de breuk met het volk, dat door de geschiedenis voorbestemd scheen om met ons en niet tegen ons voor de gemeenschappelijke idealen op te komen. Nadat echter onze eerlijke wil tot den vrede slechts op den oorlogskreet der tegenstanders stiet, bestaat er voor ons geen terug meer, doch slechts een voorwaarts (bravo).

HAVEN-NIEUWS

VAN 14 APRIL – 28 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Fr Hendrik	P Koningstein	2 April	Pto Barrios	14 April	New York
Maracaibo	P W Johnson	16 „	New York	18 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	19 „	La Guayra	19 „	New York
Merida	A Johanson	18 „	Maracaibo	19 „	Maracaibo
Commewijne	N A de Boer	21 „	Paramaribo	28 „	New York
Zulia	S S Morris	21 „	New-York	21 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	23 „	Maracaibo	23 „	La Guayra
Merida	A Johanson	25 „	La Guayra	26 „	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	25 „	New York	26 „	La Guayra
Zulia	S Smorris	26 „	Maracaibo	26 „	New York
Manuel Calvo	J Sisa	28 April	Colón	28 April	Barcelona

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Camia H	15 April	Vela de Coro	*Arminta*	15 April	S J de P Rico
M Leoncita H	15 „	Aruba	*Electra*	14 „	Maracaibo
Carlota H	15 „	Maracaibo	*Rosamaria*	14 „	Aruba
Vesta H	17 „	Aruba	*Refugio*	14 „	Aruba
Rosamaria	18 „	Aruba	*M Leoncita*	17 „	Aruba
20 de Julio H	18 „	Maracaibo	*Rayo A*	17 „	S J d P Rico
9 de Abril V	18 „	Maracaibo	*Vesta H*	18 „	Aruba
Sirena H	18 „	Maracaibo	*Rosamaria*	20 „	Aruba
Maria H	18 „	Maracaibo	*20 de Julio H*	19 „	Aruba
Maracaibo V	19 „	Maracaibo			
Refugio H	19 „	Aruba			
Frieda H	19 „	Maracaibo			
Gaeela H	20 „	Maracaibo			

± 28 April vertrekt de ARMINTA, Hollandsche schoener, naar Porto Colombia.

20 April is de motorboot Travers, Kapt. F. Forbes, vertrokken naar Maracaibo.